

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS

TARYBOS NARYS ALMANTAS STANKŪNAS

VALSTYBINEI ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBAI (VERT)

Adresas – Verkių g. 25C-1, Vilnius

PAREIŠKIMAS

DĖL NEPLANINIO TYRIMO PRADĖJIMO

Siunčiamas el. paštu: info@vert.lt, renatas.pocius@vert.lt originalas siunčiamas nebus

2026-02-27

Vilnius

Faktinės aplinkybės:

Pažymėtina, kad pareiškėjas Almantas Stankūnas (toliau – Pareiškėjas) yra Vilniaus miesto savivaldybės (VMS) tarybos narys, išrinktas per savivaldos rinkimus. Vykdydamas rinkėjų jam patiktą mandatą, Pareiškėjas, kaip VMS tarybos narys, atidžiai seka AB „Miesto gijos“ (toliau – Miesto gijos) veiklą, kurios 100% akcijų priklauso VMS ir kuri, vykdydama reguliuojamą veiklą, didžiajai Vilniaus m. šilumos vartotojų daliai tiekia šilumą.

Taip pat Pareiškėjas atidžiai seka atliekų surinkimo ir perdirbimo sektoriaus veiklą Vilniaus m., kuriame rinkliavas už atliekų surinkimą iš fizinių ir juridinių asmenų renka Savivaldybės įmonė Vilniaus atliekų tvarkymo administratorius (toliau VASA).

Miesto gijos šilumos kainai didelę įtaką turi UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė (toliau VKJ) nustatomos šilumos pardavimo kainos, nes VKJ yra vienas iš pagrindinių šilumos gamintojų ir tiekėjų Miesto gijoms.

VASA rinkliavos už atliekų surinkimą dydžiui taip pat didelę įtaką turi VKJ nustatomas atliekų vartų mokestis – mokestis, už kurį VKJ sudegina atliekas, nes VKJ degina visas Vilniaus ir kitose savivaldybėse surenkamas degias atliekas.

VKJ veikla yra reguliuojama, kad būtų užtikrintos pagrįstai žemos jos tiekiamos šilumos kainos ir pagrįstai žemas atliekų priėmimo mokestis.

Žiniasklaidoje pasirodė pranešimas apie AB „Ignitis“ (toliau – Ignitis) vykdomą jai priklausančių VKJ akcijų pardavimą, kuris sudaro 49% nuo bendro įmonės akcijų paketo:

<https://www.vz.lt/rinkos/2026/02/25/ignitis-grupes-atstovas-uz-gera-kaina-planuojame-parduoti-dali-kitu-imoniui-akciju-581185>

Pranešime nurodyta, kad už minėtą akcijų paketą Ignitis gaus 120 mln. eurų. Taip pat yra nurodyta, kad parduodamą paketą atitinkanti Ignitis investicijų dalis, įrengiant atliekų deginimo jėgainę, sudaro apie 26 mln. eurų.

Tuo būdu akcijų pirkėjas sumokėjo už akcijas 4,6 karto didesnę kainą lyginant su tas akcijas atitinkančiu Ignitis investuotu nuosavu kapitalu. Šis skaičius, tikėtina, būtų dar didesnis, jeigu pirkėjas būtų įsigijęs VKJ kontrolinį akcijų paketą – daugiau negu 50%

Viešai skelbiama, kad VKJ grynasis pelningumas 2022 ir 2023 m. sudarė apie 40%, 2024 – 20%, o grynasis pelnas sudarė apytikriai 17,5 mln. eurų.

Tuo būdu 2024 m. pusė grynojo pelno, kurį galėtų gauti dividendų pavidalu VKJ akcijų pirkėjas, jeigu toks pelningumas bus ateityje, yra apie 8,75 mln. – beveik 14 kartų mažesnis lyginant su VKJ akcijų pirkėjo investicijos dydžiu.

Esant nusistovėjusiai komunalines paslaugas teikiančiai įmonės veiklai, kaip yra VKJ atveju, įprasta verslo praktika, įsigyjant tokių įmonių akcijas, yra mokėti už akcijas kainą, kuri atitinka ne daugiau, kaip per 4-5 metus tikėtiną išmokėti dividendų už įsigytas akcijas vertę. VKJ akcijų pardavimo atveju minėtas skaičius nepaaiškinamai yra net 3 kartus didesnis.

Analogišką veiklą kaip VKJ vykdančios, kurios veikla irgi yra reguliuojama, UAB Kauno kogeneracinės jėgainės grynasis pelningumas 2022-2024 m. buvo 46-49%.

Analogišką veiklą kaip VKJ Klaipėdoje vykdančios, kurios veikla irgi yra reguliuojama, UAB Gren Klaipėda jėgainės grynasis pelningumas 2022-2024 m. buvo 33-47%.

Atsižvelgiant į tai, VKJ akcijų pirkėjas greičiausiai turi lūkesčių, kad VKJ grynasis pelningumas ateityje padidės bent dvigubai – iki 40-50%. Galbūt tai gali patvirtinti kol kas dar neskelbti, bet akcijų pirkėjui neabejotinai žinomi finansiniai VKJ veiklos 2025 m. rodikliai. Tai greičiausiai gali iš dalies paaiškinti pirkėjo už VKJ akcijų paketą sumokėtą sumos dydį.

Reguliuojamą veiklą vykdančių minėtų įmonių 40-50% grynasis pelningumas yra visiškai nepagrįstas o tinkamai veikiant reguliavimo metodikai, pelningumas turėtų būti 5-10%. Įvertinus įmonių pajamas, dėl minėto nepagrįstai aukšto įmonių pelningumo Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos šilumos vartotojai bei minėtų miestų regionų atliekas teikiantys fiziniai ir juridiniai asmenys per metus dėl nepagrįstai aukštų reguliuojamų šilumos ir atliekų vartų kainų galimai praranda 70-80 mln. eurų.

Dėl VERT neplaninio tyrimo turinio ir tikslo

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją ir išdėstytas aplinkybes, prašau atlikti neplaninį UAB Vilniaus kogeneracinę jėgainę, UAB Kauno kogeneracinę jėgainę ir UAB Gren Klaipėda (toliau visos kartu – Įmonės) veiklos tyrimą, kuris apimtų, neapsiribojant, tokius klausimus:

1. Ar, atsižvelgiant į išskirtinai aukštą Įmonių veiklos pelningumą, yra tinkamai taikoma reguliuojamai veiklai numatyta metodika, kurios tikslas yra neleisti natūralios monopolijos požymių turinčioms komunalinio sektoriaus įmonėms nustatyti nepagrįstai aukštas šilumos pardavimo kainų ir atliekų priėmimo deginimui vartų mokesčių vertes, kurios tiesiogiai įtakoja šilumos kainų dydį vartotojams Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestuose, bei atliekų rinkliavų dydžius Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos regionų fiziniams ir juridiniams asmenims?
2. Ar tinkamai Įmonėse yra atskirtos reguliuojamos ir nereguliuojamos veiklos? Žinoma, kad Įmonės be apribojimų, nekontroliuojant kainų, parduoda atliekų deginimo proceso metu pagamintą elektrą. Atsakyme prašau nurodyti, ar Įmonių pajamos iš elektros pardavimo kaip nors įtakoja VERT kontroliuojamą įmonių parduodamos šilumos kainą ir atliekų priėmimo vartų mokestį. Turint omenyje išskirtinai aukštą Įmonių veiklos pelningumą tikėtina, kad Įmonių reguliuojamai veiklai taikoma metodika nesusieja, ar netinkamai susieja, reguliuojamų šilumos pardavimo kainų ir atliekų priėmimo vartų mokesčių dydžių su tikėtinomis pajamomis iš pagamintos elektros pardavimo.
3. Ar tinkamai šilumos ir atliekų priėmimo vartų kainų dydyje yra įvertintos Įmonių atliktos investicijos, turint omenyje, kad visiems projektams buvo suteikta negrąžinama ES parama projektų įgyvendinimui (pavyzdžiui, VKJ atveju parama sudarė 47,21 mln. eurų).

4. Ar Įmonių veiklą reguliuojanti metodika nėra ydinga iš esmės – t. y. ar nesukuria galimybių įmonių savininkams gauti nepagrįstai aukštą pelną šilumos vartotojų ir už atliekų surinkimą mokančių juridinių ir fizinių asmenų sąskaita. Jeigu taip yra, prašau nurodyti kas turi būti pakeista, kad būtų užkirstas kelias Įmonėms, pasinaudojant natūralių monopolijų galimybėmis, uždirbti nepagrįstai aukštą pelną šilumos vartotojų ir atliekas priduodančių fizinių ir juridinių asmenų sąskaita?

Vadovaujantis aukščiau paminėtomis aplinkybėmis ir išdėstytais klausimais, Pareiškėjas prašo VERT:

1. Pradėti neplaninį UAB Vilniaus kogeneracinę jėgainę, UAB Kauno kogeneracinę jėgainę ir UAB Gren Klaipėda veiklos tyrimą;
2. Nustatyti, ar buvo/gali būti ateityje pažeisti teisėti šilumos vartotojų Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje bei atliekas priduodančių fizinių ir juridinių asmenų Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos regionuose interesai. Jeigu pasitvirtinų, kad minėti interesai buvo pažeisti ir/ar gali būti pažeisti ateityje, prašau užtikrinti, kad dėl interesų pažeidimo prarastos lėšos būtų grąžintos šilumos vartotojams Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje bei atliekas priduodantiems fiziniams ir juridiniams asmenims Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos regionuose bei užkardytas tų interesų pažeidimas ateityje.
3. Nustačius, kad tiriamų įmonių veiklą reguliuojanti metodika neužtikrina šilumos vartotojų Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje bei atliekas priduodančių fizinių ir juridinių asmenų Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos regionuose interesų mokėti už tiekiamą šilumą ir surenkamas atliekas pagrįstais kaštais paremtą kainą, siūlyti pakeisti metodiką įstatymais nustatyta tvarka.

Pagarbiai,

Pareiškėjas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narys Almantas Stankūnas